

NOTULEN

van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Rozendaal d.d. 7 november 2017

Aanwezig

Raadsleden: mw M.S. Albricht, mw E.J.G. Hupkes, dhr R.J. de Jonge, dhr B. van der Plas, dhr C.P. Schmidt, mw C.C. Spillenaar Bilgen-Dekker, dhr G.J. Willemse, dhr R.H. Zendijk, dhr H.M. Veltman

Voorzitter: dhr J.H. Klein Molekamp

Wethouders: dhr G.H. van Gorkum, dhr A. Logemann

Griffier: dhr K. M.Schaap

Verslag: Buro Service Overasselt, mw W.J.J. Verheijen Verkroost

---

1. Opening en spreekrecht

De **voorzitter** opent de vergadering om 19.00 uur en heet de aanwezigen van harte welkom. Er wordt geen gebruik gemaakt van het spreekrecht.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Voorstel tot vaststelling van de programmabegroting 2018 en meerjarenbegroting 2019 t/m 2021

BGR

Mw **Hupkes** leest de Algemene Beschouwingen voor: Droom of werkelijkheid: wat brengt de nabije toekomst Rozendaal?

De begroting voor 2018 ligt voor ons! Wederom met een sluitende meerjarenbegroting, dus een financieel gezonde gemeente. Het motto van de BGR voor 2017 was "met elkaar & voor elkaar", maar dat is niet helemaal gelukt. Samen met alle partijen in het openbaar een belangrijk rapport voor dit dorp bespreken werd de BGR niet toegestaan. Vorig jaar al vroeg de BGR zich af: is het allemaal wel genoeg om de vele toekomstige ontwikkelingen op gebieden als energie, veiligheid, wonen, welzijn & zorg te kunnen bekostigen? Ook nu ziet de BGR dat niet goed gaan. Daarom is het tijd voor kritiek. De jeugd komt niet voldoende aan haar trekken in Rozendaal. En het op gemeentelijk niveau initiëren, stimuleren en scheppen van randvoorwaarden voor activiteiten op het terrein van recreatie zien wij niet terug. Noch bij de Rozendaalse voetbalclubs, noch bij de Rosendaalsche Kapel. Er is geen ruimte om als gemeente een voorloper te zijn bij technische ontwikkelingen en burgerparticipatie, sterker nog; de gemeente loopt zelfs fors achter in ontwikkeling en IT!

In dit dorp moeten we het met elkaar en voor elkaar willen doen. Ook in 2018 en daarna, maar zonder onze huidige burgemeester. De politiek in een klein dorp als dit is niets zonder de burgers. Het gaat om de burgers en wat willen die? BGR peilt daarvoor de meningen van de Rozendalers via enquêtes en laat zo de stem van de Rozendaler horen in deze gemeenteraad. 100% van de respondenten wonen plezierig in ons dorp. Rozendaal is veilig mede dankzij het succes van de BuurtWhatsApp, schoon ondanks de slecht onderhouden stoepen, sociaal vooral voor ouderen met de inloopochtend in de Serre. De straatverlichting in Rozendaal wordt steeds beter.

Ook beschikt Rozendaal over financiële reserves die vooral te danken zijn aan de verkoop van onze eigendommen (Kapellenberg, Burgemeesterswoning, Molenschuur) en verzekeringswinst in het Sociaal Domein.

Bijna 90% van alle respondenten zijn blij met de zelfstandigheid van Rozendaal, want we kunnen hierdoor immers onze WOZ-belastingen laag houden.

Kortom wat hebben de inwoners in dit dorp nog te klagen en waar moeten we ons nog druk over maken? Als grootste partij van Rozendaal voelt de BGR zich verantwoordelijk en zetten we ons in voor alle Rozendalers. Zelfs als oppositiepartij met daarmee de grootst mogelijke minderheid binnen de gemeenteraad willen we vasthouden aan onze kernwaarden en meehelpen om het sprookje van Rozendaal in stand te houden.

BGR wordt maar al te vaak neergezet als lastig en overal tegen. Dit komt vooral omdat de BGR blijft volharden in:

- Transparantie en openbare informatie, met name naar de burgers
- Financiële degelijkheid, in alle gevallen het vermijden van onbeheerste risico's
- Toekomstgerichtheid, vooral op realisme gebaseerd
- Samenwerking binnen de raad, met het college en ambtenaren
- Kortom een hele gewone gemeente zijn.

Welke items spelen een rol voor de toekomst van Rozendaal?

- De beperkingen van onze bestuurlijke daadkracht, zoals ook weergegeven in het rapport van het organisatieadviesbureau BMC
- Uitbesteding van werkzaamheden aan Rheden, dit maakt ons sterk afhankelijk
- Financiële reserves, hieruit wordt veelvuldig geput om exploitatietekorten en noodzakelijke investeringen mogelijk te maken
- Exploitatierisico's in de toekomst, zoals bijvoorbeeld het gevolg van de nieuwbouw van de school aan de Bremheuvel
- Het regeerakkoord dat gemeentelijke herindeling aan de Provincie laat
- Toenemende eisen van de centrale overheid die hoogwaardige en dus dure investeringen op het gebied van IT vragen
- De kleine omvang van onze gemeente die herverzekeren van WMO-risico's zinvol maakt
- De zeer beperkte structurele exploitatieruimte in de begroting voor de komende jaren
- Het tekort aan samenwerking tussen de drie partijen in Rozendaal waardoor belangrijke voorstellen van BGR vaak met een minimale meerderheid worden verworpen

Ondanks alle bovenstaande bedreigingen /risico's wil de BGR zich inzetten voor de toekomst van Rozendaal. Realistisch bezien is dat een ongekende opgave waarbij samenwerking tussen alle partijen onontbeerlijk is.

Daarnaast zullen de bewoners van Rozendaal met structureel jaarlijkse hogere kosten geconfronteerd worden (voor IT, uitbreiding ambtenarenapparaat) en deze kunnen niet gedekt worden uit de huidige inflexibele begroting.

Als de BGR de begroting goed leest, ligt vrijwel alles vast en is er in 2018 amper geld voor extra's of bijzondere wensen uit het dorp, en uit de meerjarenbegroting volgt dat dit in 2019-2021 zeker niet beter wordt.

Deed het college het financieel dan zo slecht? Nee, zeker niet. Want voor het uitgegeven geld is er straks een mooie nieuwe wijk en een goede school – als alles verloopt zoals gewenst. De nieuwe wijk op De Del is mooi en betaalbaar gebleken; de school is nog onzeker omdat de Raad van State nog moet oordelen.

Die cijfers van De Del en het schoolgebouw ziet de BGR niet terug in de begroting 2018 en ook niet in de meerjarenbegroting. Het ontbreekt aan noodzakelijke transparantie van informatie en voldoet niet aan onze financiële verordening. Wij als gekozen volksvertegenwoordigers kunnen daarom richting onze burgers geen verantwoordelijkheid dragen voor deze begroting. Om die reden kiest de BGR voor afkeuring van de voorliggende begroting.

De **voorzitter** merkt op dat hij in 2018 nog burgemeester zal zijn. De opmerking dat BGR geen gelegenheid gehad heeft om in het openbaar het BMC- rapport te bespreken is onjuist.

Rosendaal '74

Mw **Albricht** leest de Algemene Beschouwingen voor: Dit zijn alweer de laatste algemene beschouwingen van deze coalitieperiode en ik kan u verzekeren: hier staat wél een zeer tevreden fractievoorzitter. Allereerst wil ik onze dank uitspreken aan de wethouder en alle ambtenaren die hebben bijgedragen aan het opstellen van deze overzichtelijke en duidelijke uiteenzetting van de begroting. We hadden niet veel vragen, maar de vragen die we hebben gesteld zijn adequaat beantwoord. Dank daarvoor.

Bij de beantwoording bleef nog één vraag liggen waar we toch nog wat verduidelijking op zouden willen krijgen. In verband met de voering 200 jaar Rozendaal wordt er een boek uitgegeven in die zal worden verstrekt aan de inwoners van de nieuwe wijk en nog een aantal mensen. Waarom kan het boek niet aan alle Rozendalers worden verstrekt? Het antwoord op deze vraag was niet helemaal duidelijk.

De begroting 2018 en de meerjarenbegroting voor de daaropvolgende jaren zijn positiever dan wij hadden verwacht. Met name het meerjarenperspectief laat een positief beeld zien, terwijl we er enkele maanden geleden nog vanuit gingen dat we de komende jaren alle zeilen bij moesten gaan zetten of zelfs op de reserves moesten interen om tot een positief resultaat te komen. De hogere rijksuitgaven en daardoor hogere algemene uitkeringen uit het gemeentefonds maken het grootste verschil.

We zien een comfortabele post vrij besteedbare reserves van € 4 mln. en een weerstandsratio van 5, dat is ruim hoger dan de ratio 2, dat al het predicaat uitstekend krijgt. Twee indicatoren die aangeven dat de gemeente Rozendaal er financieel zeer gezond voor staat en wat dat betreft zeer toekomstbestendig is. Het huidige college kan na de komende verkiezingen met een gerust hart de gemeente Rozendaal overdragen aan een nieuw college.

Dat brengt mij bij een terugblik over de afgelopen coalitieperiode, waarin veel is bereikt. In de afgelopen jaren hebben we in een uitermate prettige sfeer samengewerkt met het PAK. Zowel binnen het college als bij de fracties. Wij danken onze collega's van het PAK daarvoor.

Alle punten van het coalitieakkoord zijn ofwel gerealiseerd of staan dermate in de steigers dat deze in de komende coalitieperiode zullen worden afgerond. Graag noem ik er een paar:

1. Dé inzet van de vorige verkiezingen was de **nieuwbouw van de Dorpsschool**. Een dossier dat destijds al te lang liep. In de afgelopen jaren is hard gewerkt om in dit dossier eindelijk een doorbraak te realiseren en dat is gelukt. Na een voorlopige uitspraak van de voorzieningenrechter is de nieuwe school in aanbouw op het perceel aan de Bremlaan/Kapellenberglaan. Daarnaast zal er op korte termijn voor alle Rozendalers, jong en oud, de **oversteek over de Schelmseweg**, ter hoogte van de Hertog van Gelrestraat worden verbreed zodat deze een stuk veiliger wordt.
2. **De wijk Den Dael is in aanbouw** en we hebben zelfs de eerste bewoners al kunnen verwelkomen op Rozendaal. De verkoop van de percelen loopt boven verwachting goed. Dit is prettig omdat de inkomsten van deze nieuwbouwwijk worden aangewend ter financiering van de nieuwbouw van de school.
3. De **Molenshuur is verkocht** aan particulieren. Zij hebben dit gebouw prachtig gerenoveerd. Op deze wijze is het monumentale pand behouden gebleven voor Rozendaal, maar drukt het qua onderhoud niet meer op de begroting van de gemeente.
4. De coalitie heeft een **verstandig financieel beleid gevoerd**. Het eigen vermogen is in de afgelopen collegeperiode stabiel gebleven op het niveau van 2014 (€ 7,4 miljoen), ondanks een aantal stevige investeringen zoals bijvoorbeeld de veilige oversteek en de vervanging van de armaturen Kapellenberg. Ook de weerstandsratio - een verhoudingsgetal tussen de financiële risico's die een gemeente loopt en het weerstandsvermogen om deze risico's op te vangen - is uitstekend te noemen. Een weerstandscapaciteit van 2 is al ruimschoots voldoende. De gemeente Rozendaal scoort hier een factor 5,03 en is daarmee meer dan uitstekend financieel toegerust.
5. In de afgelopen coalitieperiode is er veel aandacht geschonken aan **communicatie met de inwoners** van Rozendaal. Er zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd waarin belangstellenden of betrokkenen zijn geïnformeerd of geconsulteerd over besluitvorming. Daarnaast is met de jeugd gesproken over hun wensen binnen Rozendaal.
6. Een aantal punten van ons coalitieakkoord is in voorbereiding en zal **in 2018 verder worden uitgewerkt**. Zoals bijvoorbeeld:
  - De beoogde verkoop van de Torckschool, in navolging op het succes met de Molenshuur;
  - Een passende woningbouwontwikkeling op de Steenhoek;
  - Een trapveldje voor onze tieners;
  - Extra geld beschikbaar stellen voor onkruidbestrijding; dat is nodig omdat we niet meer met chemische middelen mogen werken.

7. Het college heeft belangrijke stappen gezet om de gemeente, en dan bedoel ik met name **de gemeentelijke organisatie, toekomstbestendig** te maken. Den Haag legt steeds meer gedetailleerde wet- en regelgeving op aan gemeenten. Het maakt dan niet uit hoe groot een gemeente is; de wet- en regelgeving is voor alle gemeenten gelijk. Om in dit veranderende gemeentelijke landschap als kleine zelfstandige gemeente overeind te blijven hebben wij al nauwe samenwerkingen met buurgemeenten en nemen wij deel aan gemeenschappelijke regelingen. Onlangs hebben R'74 en PAK krediet beschikbaar gesteld om noodzakelijke investeringen in ICT te kunnen doen. Daarnaast voorziet het huidige college dat er investeringen nodig zijn in de ambtelijke organisatie. Adviesorganisatie BMC heeft de gemeentelijke organisatie doorgelicht met als conclusie dat verschillende aspecten inderdaad anders georganiseerd moeten worden wil Rozendaal toekomstbestendig en zelfstandig blijven. De coalitiepartijen hebben dan ook ingestemd met de aanneming van een verandermanager voor een aantal maanden. We verwachten begin volgend jaar een gedegen plan van aanpak tegemoet te kunnen zien.

De BGR stemde zowel tegen de investeringen in ICT als het krediet voor de verandermanager. Ook heeft een groot deel van de BGR-fractie verstek laten gaan toen we als raad de mogelijkheid kregen om met BMC van gedachten te wisselen over de uitkomsten van hun onderzoek over de ambtelijke organisatie en een toekomstbestendig Rozendaal.

R'74 heeft de afwezigheid van de BGR ernstig betreurd.

Opvallend is dat BGR in de afgelopen periode erg veel heeft tegengestemd. Niet alleen over de nieuwbouw van de Dorpsschool (dat hadden we immers verwacht, want daarin hadden zij zich vastgebeten), maar over veel meer strategische- en beleidsbeslissingen. Zoals bijvoorbeeld de bestemmingsplanwijziging voor de veilige oversteek over de Schelmseweg, vele financiële raadsvoorstellen en nu ook de benodigde investeringen om zelfstandig als gemeente in de toekomst te kunnen blijven bestaan.

Dit roept bij onze fractie de vraag op of BGR, toch altijd een voorstander van zelfstandigheid, nu nog steeds voorstander is van een zelfstandig Rozendaal in de toekomst?

Rosendaal '74 is blij dat de nieuwe Dorpsschool er eindelijk komt. Met deze prachtige nieuwe school blijven we aan onze verplichting voldoen als zelfstandige gemeente om voldoende openbaar onderwijs te bieden. Daarnaast weten we allemaal dat een goed geoutilleerde lagere school een voorwaarde is om als dorp jonge gezinnen aan te trekken.

Wij zijn dan ook van mening dat tegenstellingen in de politiek goed zijn, maar dat we ons allemaal goed moeten realiseren dat we het wel met elkaar moeten doen. In een positieve sfeer bereiken we meer dan dat we elkaar vliegen afvangen.

Dát lijkt mij een goed streven voor in het nieuwe jaar! Ik dank u voor uw aandacht.

PAK

Dhr **Van der Plas** leest de Algemene Beschouwingen voor: Voor ons ligt de laatste programmabegroting en meerjarenraming van dit college. Ik wil vanavond dan ook iets verder terugblikken dan alleen het afgelopen begrotingsjaar. We zijn bijna aan het einde van de eerste coalitieperiode van Rosendaal'74 en PAK, een periode waar ik met tevredenheid en veel plezier op terug kijk. Veel punten uit het coalitieakkoord zijn gerealiseerd, ik wil er een paar uitlichten:

- De start van de bouw van de nieuwe, duurzame Dorpsschool;
- De probleemloze decentralisatie in het sociaal domein;
- Het verwelkomen van de eerste bewoners in de nieuwe woonwijk op de Del;
- We hebben twee gezinnen als statushouder in ons dorp een veilige plek kunnen geven;
- De serre van Rozendaal is een verbindende plek geworden, met name voor de oudere inwoners;
- Met de lokale jeugd is een mooi initiatief gestart dat gaat uitmonden in de eerste Rozendaalse jongerenraad en een jeugdburgemeester;
- En de Rozendaalse buitendag was, net als vorig jaar rond de Giro d'Italia, ook dit jaar weer een groot succes, een mooi festijn voor jong en oud.

Is dan alles rozengeur en maneschijn in Rozendaal? Nee, natuurlijk niet. Als PAK waren we erg bezorgd over de vele protestborden in de wijk tegen de komst van de nieuwe school op de Bremlaan. Het maakte voor ons als politieke partij duidelijk hoe lastig het besturen van zelfs een kleine gemeente als Rozendaal soms kan zijn. De afweging tussen algemeen belang en individueel belang, en daarbij de goede keuzes maken, is moeilijk. We waarderen de inspanningen van het college om met de omwonenden de dialoog aan te gaan en gezamenlijk te zoeken naar oplossingen voor hun bezwaren, met name voor de

verkeersafwikkeling. Helaas heeft dat niet voor alle betrokkenen tot een acceptabele uitkomst geleid en is de gang naar de Raad van State onvermijdelijk gebleken. De voorzieningenrechter heeft in april van dit jaar alle bezwaren tegen de bouw van de school ongegrond verklaard en ik reken erop dat het hoger beroep op 10 november a.s. dezelfde uitkomst zal hebben, zodat er eindelijk een einde komt aan dit langlopende traject.

De feestelijke start van de bouw op 9 oktober jl., met de vele enthousiaste leerlingen en leerkrachten, maakte het belang van een goede basisschool in Rozendaal weer duidelijk en gaf ook aan, dat het hoog tijd wordt voor de nieuwe school. Als PAK zijn we ervan overtuigd dat, als de mooie, duurzame school er eenmaal staat en in gebruik genomen is, deze een verrijking wordt voor het hele dorp, een school waar iedere Rozendaler trots op kan zijn. Wij kijken er in ieder geval naar uit.

Waar we ook naar uitkijken is de toekomst van Rozendaal. Wij zijn als PAK voor een zelfstandig Rozendaal. Niet als doel op zichzelf, maar als middel om de goede voorzieningen te houden die we nu hebben. Wij denken dat Rozendaal in tijden van gemeentelijke herindelingen een voorbeeld kan zijn van hoe het ook kan: kleinschalig en krachtig. Een gemeente waar de lijnen kort zijn en waar je geen afspraak hoeft te maken om je rijbewijs te verlengen. Een gemeente waar we zelf beslissen waar we ons geld aan besteden of hoe we ons dorp inrichten. Een gemeente met een eigen gezicht en identiteit. Een bijzondere gemeente waar we zuinig op moeten zijn.

Die zelfstandigheid is echter niet zo vanzelfsprekend als veel mensen misschien denken. Net als in iedere andere gemeente moeten ook hier inwoners bereid zijn om de gemeente te besturen en beslissingen te nemen. En net als iedere andere gemeente maakt Rozendaal gebruik van gemeenschappelijke regelingen en buurgemeentes. En net als in iedere andere gemeente moet de organisatie voldoende toegerust zijn op de uitdagingen die op een moderne gemeente afkomen. Wij zijn dan ook blij met het ontwikkeltraject dat naar aanleiding van het BMC-rapport inmiddels is gestart. In 2014 hebben wij als PAK al een oproep gedaan om de consequenties te onderzoeken van de decentralisaties in het sociaal domein voor de toekomstbestendigheid van de gemeente. Sindsdien zijn de uitdagingen voor de ambtelijke organisatie verder toegenomen en is de noodzaak om hierin te investeren alleen maar groter geworden. Zeker als Rozendaal een zelfstandige, moderne gemeente wil zijn en blijven: Rozendaal 2.0. Wij waren dan ook zeer teleurgesteld toen de BGR in de raadsvergadering van oktober jl., geen steun gaf aan het voorstel van het college voor dit ontwikkeltraject. Naar onze mening een slecht signaal waarmee de BGR de zelfstandigheid van Rozendaal onnodig op het spel zet.

Voorzitter, dan wil ik nog terugkomen op twee punten die ik in mijn algemene beschouwingen van vorig jaar ook heb aangekaart. Allereerst een punt dat ons al jaren een doorn in het oog is: de snelheid op de Schelmseweg. Ieder jaar vraag ik u om erop toe te zien dat de provincie haar verantwoordelijkheid als wegbeheerder neemt om de snelheid van 50 km/uur te handhaven. En ieder jaar belooft u om dat te doen en ik weet ook dat u dat doet. Het college heeft er bij de provincie met veel inspanning voor gezorgd dat er een verkeersveilige oversteek komt en dat is een goede verbetering. Maar het is niet voldoende. Er wordt structureel te hard gereden op een weg die dwars door ons dorp loopt en waar dagelijks veel schoolgaande kinderen fietsen en oversteken. En de provincie doet er te weinig aan om de situatie te verbeteren.

1. Als PAK vinden wij dat Rozendaal hier haar eigen verantwoordelijkheid in moet nemen en ik roep het college op om daar een creatieve invulling aan te geven.

Ten tweede duurzaamheid. Vorig jaar heb ik aan het college gevraagd om in kaart te brengen wat er nodig is om Rozendaal klimaatneutraal te maken. Als een lokale bijdrage aan de mondiale doelstellingen. Wij kijken dan ook reikhalzend uit naar de klimaatnota die in de volgende raadsvergadering op de agenda staat. Maar onze ambitie is hoog, als PAK vinden wij dat Rozendaal hierin echt een voorbeeld moet zijn. Wij hebben dan ook de afgelopen maanden het initiatief genomen om te starten met een werkgroep duurzaamheid. Inmiddels zijn er zes betrokken Rozendalers aan de slag gegaan om te kijken hoe een duurzaam Rozendaal kan worden gerealiseerd. Alhoewel we het initiatief hebben genomen, hebben we met de deelnemers afgesproken dat er geen formele binding is met het PAK. Niettemin zijn we blij dat deze inwoners voor dit doel de handen uit de mouwen willen steken en we zijn benieuwd naar hun resultaten.

Vooruitlopend op de Rozendaalse klimaatnota wil ik u namens het PAK alvast het volgende meegeven. In de energietransitie gaan het aankomende decennium belangrijke stappen gezet worden. Denk hierbij

aan het al dan niet aansluiten of zelfs afsluiten van woningen op het gasnet, lokale inkoop en opwekking van energie, energieneutrale woningen, etc. Ook in Rozendaal zullen er keuzes gemaakt moeten worden, ik noem een paar voorbeelden:

- willen we alleen zonnepanelen op daken of ook elders?
- kan er ergens een windmolen komen?
- willen we energieopslag per huis of op wijkniveau?
- wat wordt het uitgangspunt voor het gasnetwerk en waarom?

2. Als PAK stellen wij daarom voor om een lange termijnvisie en beleid voor de energietransitie van Rozendaal op te gaan stellen.

Voorzitter, dan wil ik nog kort ingaan op de programmabegroting 2018 en meerjarenraming 2019-2021. Wij willen het college en de betrokken ambtenaren complimenteren dat zij er ook aan het einde van de raadsperiode in zijn geslaagd een sluitende begroting te presenteren. Een eigen vermogen van 7,4 miljoen met een algemene reserve van vier miljoen, zoals de wethouder Financiën het noemt: een stevig fundament voor een volgende raadsperiode. Een mooi resultaat van de degelijke koers van het college en deze coalitie, waarmee Rozendaal één van de financieel meest solide gemeenten van Nederland blijft.

Ik wil het college en het ambtelijk apparaat bedanken voor de uitgebreide beantwoording van de vragen die wij in eerste termijn als PAK hebben gesteld. Het grootste deel van onze vragen is daarmee beantwoord, maar er is nog één punt waar wij graag aandacht voor willen vragen: Locatie Steenhoek.

Op pagina 38 van de programmabegroting staat dat op basis van de input van omwonenden en geïnteresseerde projectontwikkelaars de verdere invulling van het terrein zal worden vormgegeven. Als PAK stimuleren wij hierbij vooral de betrokkenheid van onze inwoners. Voor deze locatie vragen wij dan ook specifiek mogelijkheden te bekijken voor andere vormen van aanbesteding. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een vorm van Particulier Opdrachtgeverschap.

Wij willen u bij de ontwikkeling van de Steenhoek ook wijzen op het regeerakkoord: het woningaanbod van een gemeente moet zijn toegesneden op doelgroepen als ouderen, alleenstaanden, statushouders, starters, gehandicapten en studenten. En een uitspraak van de rijksbouwmeester: we moeten bouwen voor de vergrijzende samenleving. Aanvullend daarop pleiten wij er als PAK er om ook rekening te houden met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zo zou de Steenhoek bijvoorbeeld een plek kunnen worden waar verschillende doelgroepen samenleven en elkaar behulpzaam zijn. In woningen die zo gebouwd zijn dat ze voor meerdere doelgroepen geschikt zijn.

3. Wij willen u vragen om bij de invulling van de locatie Steenhoek rekening te houden met de genoemde aspecten en op voorhand de doelstelling te hebben de woningen klimaatneutraal te realiseren.

Voorzitter, tot slot wil ik van de gelegenheid gebruik maken om onze coalitiepartner Rosendaal⁷⁴ te bedanken voor de goede samenwerking: open, constructief en gebaseerd op onderling vertrouwen. Dat is niet vanzelfsprekend in de politiek. En natuurlijk wil ik ook de beide wethouders Van Gorkum en Logemann dankzeggen voor hun tomeloze inzet en toewijding. Beiden hebben er veel tijd in gestoken, veel meer dan je met een parttime wethouderschap zou mogen verwachten. Ook dat is niet vanzelfsprekend. Dank u wel, namens de fractie van PAK Rozendaal

De **voorzitter** merkt op dat het in april een voorlopige voorziening betrof en in november betreft het de bodemprocedure inzake het ingestelde beroep tegen de bestemmingsplanprocedure voor de bouw van de nieuwe Dorpsschool..

De **voorzitter** schorst de vergadering van 19.32 – 19.58 uur.

Wethouder **Van Gorkum** geeft de volgende reactie: Dit is mijn laatste begroting zoals velen van u wel weten. Ik wil dan ook van de gelegenheid gebruik maken om even terug te blikken op de afgelopen 3,5 jaar. Wij zijn er met het college in geslaagd om bijna alle punten uit de beleidsnota succesvol af te ronden zonder dat er een aanslag werd gedaan op de vermogenspositie van de gemeente. Een beeld dat de afgelopen jaren door de oppositie herhaaldelijk werd geschetst, zowel hier in de raadszaal als daar buiten. En wederom bij deze begroting wordt weer een beeld naar buiten geschetst van het is toch wel heel droevig gesteld met de financiën van Rozendaal. Bij de algemene beschouwingen van de

begroting 2015 werd de zelfstandigheid in twijfel getrokken omdat de begroting met kunst- en vliegwerk sluitend was gemaakt. Wel werden er toen vervolgens allerlei wensen geuit door de oppositie die vervolgens weer geld zouden kosten. Dat rijmt niet echt met elkaar. De jaarrekening over dat jaar gaf een positief saldo van € 80.000,-. In 2016 wederom een negatieve benadering omdat de woningverkoop De Del zwaar op de begroting drukte. Tezamen met de donkere wolken van het sociaal domein een veel te optimistische begroting. De jaarrekening gaf aan het einde een positief resultaat van € 412.000,- te zien. Weliswaar inclusief de verkoop van de Molenshuur, maar als ik die er vanaf haal, blijft er nog een positief saldo van € 160.000,- over. Over 2017 was de kritiek dat die alleen maar sluitend te krijgen was door onttrekkingen aan de reserves. Uit de jaarrekening bleek dat de stand van de reserves gelijk gebleven was en we hadden wederom een positief saldo van € 196.000,-. Kortom, alle jaren werd het geschetste negatieve beeld iedere keer weer ontkracht door de resultaten van de jaarrekening. Daar ben ik trots op. Ik vind het echter wel echt jammer, en dat meen ik uit de grond van mijn hart, want zo ben ik hier niet begonnen, dat een groot deel van de energie die ik erin wil stoppen verloren is gegaan aan het iedere keer weer duidelijk maken aan de bewoners van onze mooie gemeente dat het zo'n vaart niet loopt met de financiën, ook al denkt men heel snel 'waar rook is, is vuur'. Als je niet hier in de raadszaal bent en je moet het uit de krant halen, dan heb je beperkte informatie en dan laat je je alles wat tegen je gezegd wordt, aanleunen.

Ik heb de afgelopen jaren een gebrek aan vertrouwen bespeurd. Dat betreur ik echt. Ik meen uit de grond van mijn hart dat ik altijd geprobeerd heb transparant te zijn naar iedereen, eerlijk te zijn naar iedereen, geen dubbele agenda's te hebben. Ik heb de BGR een paar keer uitgenodigd de afgelopen 3,5 jaar van kom bij mij langs, dan kan ik dingen uitleggen en toelichten. Soms mag ik dingen niet openbaar maken omdat ze commercieel vertrouwelijk zijn of dat er om andere redenen iets mee is. Kom dan bij me langs. Nul op rekest. Er is nog nooit iemand bij mij langs geweest.

Vandaag ligt de begroting 2018 ter vaststelling voor aan de raad. Ik ben er trots op dat deze begroting weer sluitend is en zelfs een positief saldo laat zien over meerdere jaren. Dit geeft het volgende college in het voorjaar de ruimte om het beleid te intensiveren. In de voorliggende begroting is al rekening gehouden met de uitvoering van staand beleid en een aantal forse investeringen. Ook op het gebied van het sociaal domein ziet het er een stuk rooskleuriger uit dan twee jaar geleden.

Dit gezegd hebbende wil ik overgaan tot de behandeling van de onderwerpen die in de diverse algemene beschouwingen aan de orde geweest zijn.

Richting BGR merkt wethouder **Van Gorkum** op dat hij als de BGR de begroting afkeurt niet op hun vragen in hoeft te gaan.

Het PAK wil graag een creatieve invulling met betrekking tot de snelheid op de Schelmseweg. Hij zou dat graag willen doen, maar het is een provinciale weg. Hij hoopt dat er door de nieuwe veilige oversteek langzamer gereden gaat worden. Hij zegt toe dat hij met de provincie in overleg gaat op het moment dat er met de werkzaamheden aan de oversteek gestart wordt om in beide rijrichtingen matrixborden te plaatsen zodat mensen zich bewust zijn dat ze harder dan 50 km per uur rijden.

De tweede vraagt heeft betrekking op de langetermijnvisie en beleid voor de energietransitie. Hij neemt nota van de opmerkingen en wacht af waar de werkgroep mee komt. In december ligt de nota ter vaststelling voor en dat is het moment om er uitgebreid bij stil te staan.

De invulling van de locatie Steenhoek komt ook in december in de raad.

De **voorzitter** antwoordt op de vraag van R'74 over de bredere verstrekking van het boek, dat dit samen met Jansen en de Feijter wordt gedaan en daar moet afstemming over plaatsvinden. Als alle inwoners een gratis boek zouden krijgen, moet er een extra begrotingswijziging komen van € 10.000,-. Het college heeft twijfels of dat een verstandige bestemming is. Als er breed draagvlak is in de raad, zou het boek wellicht tegen een beperkt bedrag beschikbaar gesteld kunnen worden, bijvoorbeeld door middel van een kortingsbon in In de Roos.. Als de fracties hierover een voorstel hebben, kan dit in tweede termijn aangegeven worden.

Alle fracties zijn ingegaan op de zelfstandigheid van Rozendaal. Het is goed hierover met elkaar in discussie te gaan. Ook de Commissaris van de Koning zal hier naar vragen op het moment dat de burgemeester weggaat. Hoe meer eenheid er is, hoe sterker de positie van de gemeente. Als het duidelijk een verdeeld huis is, kan het aan de kiezer voorgelegd worden.

Mw **Hupkes** merkt op dat de voorzitter haar corrigeerde als ware het BMC-rapport wel geagendeerd. Het is niet geagendeerd, er is gevraagd om agendering en dat is afgewezen. Er staat nergens op een agenda dat het BMC-rapport is geagendeerd. Het is niet openbaar besproken en het staat ook niet op de site.

De **voorzitter** zegt dat het BMC rapport begin augustus beschikbaar was. Dit is in het presidium aan de orde geweest omdat hij bij dat agendapunt de raadsvergadering niet zou voorzitten omdat hij woordvoerder zou zijn. Het rapport zelf hoefde niet goedgekeurd te worden door de raad. Het rapport werd begeleid door een collegevoorstel, waar wel over besloten moest worden. Het collegevoorstel stond geagendeerd en daarin stonden puntsgewijs alle aanbevelingen. Dat gaf voldoende aanknopingspunten om het hele rapport, dat als bijlage was bijgevoegd, te behandelen op een verantwoorde wijze. BGR wilde de notitie van het college aanhouden en eerst het rapport bespreken. Dat voorstel is niet overgenomen omdat er al voldoende mogelijkheden waren om het rapport inhoudelijk te bespreken. .

Mw **Hupkes** stelt dat de voorzitter en zij hierover van mening verschillen.

Naar haar mening is zelfstandigheid niet zozeer de vraag, maar de toekomst van Rozendaal. Met name met betrekking tot de organisatie. Dat begint met het bespreken van het rapport.

Wat door de andere twee partijen is aangedragen over het moment van bespreking, is de vertrouwelijke informele niet besluitvormende bijeenkomst, waarin het BMC-rapport werd gepresenteerd door BMC. Die bijeenkomst was niet openbaar, maar BGR was wel degelijk vertegenwoordigd door twee raadsleden.

Er zijn twee moties ingediend over samenwerking in de afgelopen periode. De eerste motie was naar aanleiding van het BMC-rapport. De tweede motie was inzake ICT investering. Beide moties zijn afgewezen door beide andere partijen. Zij wil graag weten waarom.

Er is aangegeven dat in de begroting grote financiële belangen ontbreken. Hoe kan een begroting worden goedgekeurd als er gaten in zitten. Daarnaast is het zo dat de begroting die voorligt niet conform de financiële verordening is zoals die in maart jl. is vastgesteld. In deze begroting is de vraag: Geloven wij nog in sprookjes of geloven wij in feiten. Er ontbreken financiële gegevens in de begroting zoals De Del en de school.

De **voorzitter** vraagt dhr Schier of deze begroting niet conform de financiële verordening is.

Ambtenaar dhr **Schier** antwoordt dat in de financiële verordening spelregels opgenomen zijn hoe je met overschrijdingen omgaat en dergelijke. Er staat niet in voorgeschreven wanneer een school in gebruik wordt genomen wanneer je dat activeert en in de begroting opneemt. Er is door BGR een schriftelijke vraag over gesteld:

“In de toelichting is te lezen dat de kapitaallasten, exploitatielasten en de inkomsten na gereedgekomen van de nieuw te bouwen dorpschool structureel in de begroting verwerkt worden. Houdt dit in dat in de voorliggende begroting van 2018 en volgende jaren nog niets van kosten en opbrengsten voor de nieuwe dorpschool zijn verwerkt?” Het schriftelijke antwoord van het college was: “Dat is een juiste constatering. De toekomstige kapitaallasten worden afgedekt door de opbrengsten uit De Del en die zullen naar verwachting minimaal zijn, mede gezien de verwachte huurinkomsten. Het heeft op het reguliere exploitatiesaldo ook geen invloed.”

Wat er straks feitelijk gaat gebeuren is dat wanneer de school daadwerkelijk in gebruik is genomen, in het jaar daarop de kapitaallasten volledig in de begroting worden opgenomen. Vanaf dat moment zal er ook een even grote onttrekking aan de algemene reserve tegenover staan. Dat is de afspraak die in het verleden gemaakt is, de opbrengsten van de woningbouw van De Del worden toegevoegd aan de algemene reserve. Vanaf 2019 loopt het neutraal weg. Het heeft geen invloed op het begrotingsaldo zoals dat nu is gepresenteerd.

Mw **Hupkes** verwijst naar artikel 3 van de financiële verordening en leest dit voor. “Inrichting begroting in jaarstukken. 1. Bij de begroting en de jaarstukken worden onder elk van de programma’s het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen en het overzicht van de overhead de baten en de lasten per taakveld weergegeven. 2. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van nieuwe investeringen, per investering, het benodigde investeringskrediet weergegeven en wordt van de lopende investeringen het geautoriseerde investeringskrediet en de raming van de uitputting van het investeringskrediet in het lopende boekjaar weergegeven. 3. Bij de uiteenzetting van de financiële positie en begroting wordt in aanvulling op het bepaalde in artikel 20 en 21 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincie en Gemeente inzicht gegeven in de ontwikkeling van de schuldpositie als gevolg van de begroting, meerjarenraming, investeringen en de grondexploitatie.”

Dhr **Schier** antwoordt dat vastgehouden is aan de handelwijze hoe het tot nu toe elke keer is ingezet en hoe het is afgesproken. Daar is deze begroting op gebaseerd. Of het in strijd is met het zojuist gelezen artikel moet hij uitzoeken.

Mw **Albricht** zegt richting het PAK dat het leek of R’74 en PAK elkaars beschouwingen gelezen hadden, omdat men het zo met elkaar eens was. R’74 ondersteunt de suggestie voor een langetermijnvisie voor de energietransitie en zeker ook voor de Schelmseweg. Als je vanaf de snelweg bij de rotonde Kerklaan aankomt staat er nergens een bordje of een signalering dat je daar maar 50 km per uur mag rijden. Dit is iets wat aan de provincie gevraagd zou kunnen worden. Een actieve melding kan geen kwaad.

Richting BGR zegt zij dat toen het betoog begon met de opmerking dat er zoveel kritiek was, zij haar hart vasthield, maar de grootste zorg is dat de jeugd niet voldoende aan hun trekken komt. Dit is pas duidelijk geworden nadat de huidige coalitie in gesprek is gegaan met de jeugd. De plannen liggen klaar voor een trapveldje. Ook wordt de jeugd meer betrokken via de jeugdraad en jeugdburgemeester. Daarnaast was er niet voldoende aandacht voor voetbal. Zij herinnert zich dat de burgemeester het schoolvoetbaltoernooi geopend heeft. Er is vanuit de gemeente wel degelijk aandacht. De conclusie van BGR is dat Rozendaal achter loopt bij de technische ontwikkelingen in ICT. Dat is bekend. Daarom zijn er door het college plannen gemaakt om daarin te investeren, waar de BGR tegen gestemd heeft. BGR is bezorgd over de toekomst, maar voor de toehoorder die wellicht niet zo goed op de hoogte is als de raadsleden: BGR noemt vervolgens allemaal punten waar het college op grond van het BMC-onderzoek al lang mee bezig is. BGR stemt dan wel tegen raadsvoorstellen om met die toekomstbestendigheid bezig te zijn en om de leefbaarheid te verbeteren. In het betoog wordt vervolgens de loftrumpet gestoken over de begroting, maar aan het eind van het betoog is er een zeer opmerkelijke wending, BGR keurt de begroting af zonder al te veel onderbouwing.

De gemeente staat er financieel vergelijkbaar voor als voorgaande jaren en ook ten tijde dat BGR in de coalitie zat. Al die jaren stemde BGR voor de begroting. Het ergste is wellicht dat R'74 nog niet eens verbaasd is dat BGR tegen stemt als meegenomen wordt dat BGR het afgelopen jaar bij zoveel punten heeft tegen gestemd. BGR wil geen verantwoordelijkheid nemen voor de begroting maar wethouder Van Gorkum gaf net al aan dat er vaak kritiek op de begroting was door BGR, maar alle jaren zijn er nog positieve jaarrekeningen geweest. Is het bangmakerij? Zien zij risico's die zij anders inschatten? R'74 is heel benieuwd naar de argumenten op grond waarvan BGR wel voor zou stemmen. De gaten in de begroting die genoemd werden, zijn er volgens R'74 niet omdat die onderdelen in de toekomst budgetneutraal gaan verlopen.

BGR stelde dat zij voor samenwerking zijn en noemde een tweetal moties. Destijds is een reactie op de moties gegeven. Graag samenwerken, graag positieve dingen doen met elkaar. Maar die moties gingen niet alleen over samenwerken, maar daarin werd ook tegengestemd tegen de ICT-investeringen. Als dat in één motie samengevat is en R'74 is voor de ICT-investeringen, dan kan het niet anders dan dat R'74 tegen stemt. Hetzelfde geldt voor het BMC-rapport. Er was alle mogelijkheid om het BMC-rapport te bespreken maar dat heeft BGR niet willen doen. R'74 is heel benieuwd wanneer BGR wel voor de begroting stemt en wat voor soort Rozendaal BGR ziet voor de toekomst.

Dhr **Van der Plas** zegt in reactie op de beschouwingen van BGR dat hij zich niet herkent in het beeld dat de jeugd niet aan haar trekken komt in Rozendaal. Het is één van de kind vriendelijkste gemeenten van het land. Er komt een nieuwe school. Er is een initiatief voor een jeugdraad, een jeugdburgemeester, een trapveldje naast de vele speelvoorzieningen die er al voor de jongere kinderen zijn. Hij krijgt het gevoel bij de beschouwingen van BGR dat er erg gezocht wordt naar dingen waar over geklaagd zou kunnen worden. Hij vraagt zich af waar de letters BGR nog voor staan. Het was ooit Belangengemeenschap Rozendaal en nu lijkt het of het staat voor Buurgemeente van Rozendaal. Het lijkt een buitenstaander partij die het niet best met Rozendaal voor heeft. Dat is jammer. De genoemde punten schetsen een beeld alsof het in Rozendaal allemaal niet op orde is. Het punt of het rapport wel op de site staat. Het kleine ambtelijke apparaat en de kleine raad doen hun uiterste best om deze gemeente zo goed mogelijk draaiende te houden. Om op ieder punt dat misschien niet goed gaat zoveel korrels zout te leggen, gaat hem te ver. Evenals dat nu in een financiële verordening, die de raad zelf heeft vastgesteld, een artikel wordt opgespoord waar dan misschien niet aan voldaan is, terwijl er alle gelegenheid is geweest om alle financiële informatie die er nodig was om verantwoordelijkheid te kunnen nemen naar de burgers om bepaalde besluiten te nemen, op te vragen. Het is meermalen in de raad geweest. Niet alles is openbaar, dat kan niet, in geen enkele gemeente. Soms moet er een vertrouwelijke vergadering gehouden worden omdat er privacy gevoelige informatie besproken moet worden. Dat staat zelfs in de Gemeentewet. Daar waar mogelijk is alles transparant besproken. Is alles met alle partijen besproken. Het BMC-rapport is bij de stukken voor de raad bij het collegevoorstel bijgevoegd. De inhoud was openbaar en was beschikbaar voor discussie in de raad. Het voorstel van het college was daar ook op gebaseerd. Hij herkent alle bangmakerij niet en vindt het inconsistent als hij naar de beschouwingen kijkt van de BGR waar gesteld wordt dat BGR voor samenwerking is. Hij voelt een enorm contrast en inconsistentie met wat er wordt gezegd.

Waarom heeft PAK de moties van BGR afgewezen? De motie BMC en de motie ICT waren niet nodig omdat het raadsvoorstel werd goedgekeurd waarin dat werd voorzien. PAK zag geen meerwaarde in de moties. In de laatste raadsvergadering hebben alle partijen besloten om een financiële controlecommissie te benoemen op voorstel van BGR. Het is niet zo dat er altijd wordt tegengestemd.

Hij heeft niet het gevoel dat een begroting met gaten wordt goedgekeurd. Het beeld dat er zoveel ontbreekt op de site vindt hij erg gezocht.

Op de vraag van de **voorzitter** hoe PAK staat ten opzichte van zelfstandigheid antwoordt hij dat PAK voor zelfstandigheid is. Een kleine gemeente kan krachtig zijn en een meerwaarde hebben voor de inwoners en het PAK wil er graag voor vechten.

Hij wil graag van BGR horen hoe zij ten opzichte van zelfstandigheid van Rozendaal staat.

De **voorzitter** merkt op dat hij in het verleden veel gesproken heeft met oud-fractievoorzitters van BGR en die hebben hem ervan overtuigd dat de wijze waarop het oude Rozendaal fungeerde, de kleinheid was, de korte lijnen en de informaliteit die kon plaatsvinden. Als je iets niet kunt vinden op de website bel je de gemeentesecretaris met de vraag waarom het niet op de site staat, ook al is het niet juist als het er niet op staat. Maar een dergelijke wijze van opereren leidt niet tot conflicten met elkaar, maar juist naar verbinding met elkaar. Als het niet meer lukt die verbinding met elkaar te vinden, dan wordt de kracht van de zelfstandigheid van Rozendaal zodanig ondermijnd dat je de conclusie moet trekken dat je beter in een veel groter verband kunt opgaan. Alles kan dan formeel geregeld worden en is de afstand tussen kiezer en gekozen zoals die gangbaar is. Dat is wat BMC stelde: Rozendaal is een heel bijzondere gemeente door die kleinheid. Dat eist niet alleen op dit moment een aanpassing van de interne organisatie maar ook een terughoudendheid van de politiek ten opzichte van de ambtelijke organisatie. Die terughoudendheid is hij de laatste periode totaal kwijt geraakt. Als hij dan in een interview leest dat mw Hupkes naar een hele moderne gemeente wil, waar alles strak en goed geregeld is, dan moet zij in een grote gemeente gaan wonen. Dat is de consequentie van de wijze waarop zij wil opereren. Dat zou hij buitengewoon jammer vinden, zeker omdat 90% van de respondenten zegt zelfstandig te willen blijven. Als burgemeester is hij ervan overtuigd dat Rozendaal zelfstandig kan blijven als de organisatie aangepast wordt en als er in geïnvesteerd wordt. Maar ook zegt hij er bij dat dat alleen maar kan als de politiek die terughoudendheid heeft en die saamhorigheid waar Rozendaal groot in was en op het moment klein in is. Hij stelt voor in saamhorigheid groot te zijn zodat de gemeente klein kan zijn.

Mw **Hupkes** zegt dat BGR voor een moderne zelfstandige gemeente is. Dat is geen voorwaarde an sich. BGR is voor een mooie gemeente die alles doet wat het zou moeten doen en die modern is, die burgerparticipatie toelaat, die ver vooruit loopt. Maar het is roeien met de riemen die we hebben. Realistisch gezien kan het niet altijd een utopie of sprookje zijn.

De **voorzitter** zegt dat Rozendaal sterk is in de kleinschaligheid. De conclusie is dan dat je alleen in een groter verband kunt werken. Daarin was het BMC-rapport duidelijk, dat kan niet met dit ambtelijk apparaat en is niet op te zetten met dit ambtelijk apparaat.

Mw **Hupkes** zegt dat inmiddels heel veel via internet wordt besteld. Een locatie is niet per definitie een plek waar je naartoe gaat. IT is daar een oplossing voor.

Mw **Albricht** hoort dat BGR een moderne zelfstandige gemeente wil, die ver vooruit loopt. Hoe is dat reëel? Naar aanleiding van het BMC-rapport is gesproken over een Beheergemeente 2.0. Dat houdt in dat Rozendaal een kleine gemeente is met beperkte mogelijkheden voor het ambtelijk apparaat, dus alle zaken die een gemeente netjes op orde moet hebben, moet Rozendaal net als alle andere gemeenten en dat kan beter in een verband met meerdere gemeenten. Wat op het gemeentehuis gedaan moet worden, is een loket waar mensen naar binnen kunnen lopen voor het rijbewijs. R'74 is van mening dat met het kleine ambtelijke apparaat je niet voorop kunt lopen in het ontwikkelen van strategie en dergelijke. Op veel vlakken zul je volgend opereren, afgezien van de dingen die Rozendaal goed voor elkaar heeft zoals groenonderhoud, hoe de financiën geregeld worden, hoe de ruimtelijke ordening ingestoken wordt. Wat wordt bedoeld met ver vooruit lopen?

Dhr Schier heeft uitgelegd dat er geen gaten in de begroting zijn. Als dit inderdaad zo is, is BGR dan bereid voor de begroting te stemmen. Zij kan zich niet heugen dat de begroting niet door alle partijen is aangenomen.

Dhr **Van der Plas** zegt dat PAK ook voor een modern, zelfstandig Rozendaal is. BGR neemt zelf de woorden sprookje en utopie in de mond. Hij krijgt het idee dat BGR niet tevreden is over wat het nu is en het veel mooier zou willen hebben. Er moet wel gekeken worden naar wat realistisch is. Om dan dit middel in te zetten om die utopie te bereiken, gaat hem te ver. Het is in het belang van Rozendaal om deze begroting goed te keuren, die niet politiek gekleurd is en een gezonde financiële basis vormt voor vervolgstappen om naar die gemeente toe te groeien die Rozendaal wil zijn.

De **gemeentesecretaris** zegt dat de raad over de vermelding van het BMC-rapport op de website morgenvroeg een e-mail ontvangt.

Dhr **Veltman** heeft het idee dat er nu teveel op details ingegaan wordt. De eerste bevinding die in het BMC-rapport staat is dat doorgaan zoals het nu is geen optie is. Het moet anders. De eerste conclusie is dat de begroting inflexibel is, er is weinig structurele ruimte. De tweede conclusie was dat er 10 essentiële randvoorwaarden zijn. Die 10 randvoorwaarden eisen structurele investeringen. De vraag is hoe dat vormgegeven wordt. Hij ziet dit niet terug in de meerjarenbegroting. Die discussie had eerder gevoerd moeten worden.

De **voorzitter** antwoordt dat het een onderdeel was dat in het collegevoorstel stond naar aanleiding van het BMC-rapport. Er zijn voldoende handvatten om die discussie aan te gaan. Wat in het BMC-rapport staat is dat er op een aantal punten versterkingen nodig is in organisatorische zin danwel door in ambtelijke zin uit te breiden danwel voor andere samenwerkingsvormen te kiezen. Rozendaal kan uitsluitend zelfstandig blijven indien er een beperkt ambitieniveau is. Op het moment dat er een hoog ambitieniveau gevraagd wordt, kan Rozendaal niet zelfstandig blijven.

Mw **Spillenaar Bilgen** stelt dat een moderne gemeente en een gemeente die beheert, niet zo heel verschillend hoeven te zijn in het eindresultaat alswel in de weg er naar toe. BGR heeft een aantal jaren geleden al in de algemene beschouwingen suggesties gedaan over goede ontwikkelingen die bij andere gemeenten aan de gang zijn zoals een vuilnisapp. Brede scholen worden overal gebouwd waardoor je weet hoe je de beheerstructuren moet doen. Het lijkt haar zinvol om meer te shoppen bij andere gemeenten. Niet zozeer in een samenwerkingsvorm, alswel in de kennisuitwisselingsvorm. Dat vindt de BGR een moderne gemeente. Daarmee kun je de zelfstandigheid prima overeind houden inclusief het loket. Het zou een farce zijn om te denken dat van de 1500 inwoners er nog 1499 het loket per se nodig hebben. Er is ook een aantal mensen dat liever niet per se het loket open heeft, al kan dat in Rozendaal op hele flexibele tijden. We leven in een 24-uurs economie. Als het rijbewijs elektronisch aangevraagd zou willen worden 's avonds om 23.00 uur, kan dat niet in de gemeente Rozendaal. Dat wordt bedoeld met een moderne gemeente.

Het afkeuren van de begroting, die er financieel prima uit ziet, doet pijn, maar de BGR doet het toch. BGR mist gewoon twee hele grote investeringsitems die in 2016 en 2017 vanwege de regelgeving en het momentum begrijpelijkerwijs nog niet in de begroting stonden. Zolang die posten er niet in staan kiest BGR er voor om aan te geven geen verantwoording voor de begroting te kunnen nemen.

Dhr **Schmidt** heeft zojuist een omschrijving van een moderne gemeente gehoord. Er wordt kennis gehaald en de rest wordt zelf gedaan. Dat belooft nogal wat in de groei van bezetting op het gemeentehuis.

De **voorzitter** gaat over tot stemming.

De begroting wordt met 5 stemmen voor (R'74 en PAK) en 4 stemmen tegen (BGR) aangenomen.

De **voorzitter** bedankt de wethouder Financiën en het ambtelijk apparaat.

Hij stelt dat de raad het betoog van de wethouder Financiën gehoord heeft en de toonzetting ervan. Gezien de inzet van de wethouder Financiën de afgelopen periode en de kritiek die hij heeft ontvangen, doet hem dat als burgemeester pijn. De overige collegeleden hebben de wijze van functioneren van de wethouder Financiën altijd zeer gewaardeerd.

4. Rondvraag

Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

5. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 21.00 uur.

Aan de behandeling van de begroting 2018 is een schriftelijke vragenronde voorafgegaan. Onderstaand de vragen en de antwoorden van het college

**Vragen en antwoorden
Begroting 2018
Gemeente Rozendaal**

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
1	Bestemming Torckschool i.r.t. het Servituut Pagina 8	BGR	In hoeverre is de nieuwe bestemming van de Torkschool afhankelijk van het servituut en wat is de invloed hiervan op de hoogte van de stille reserve genoemd op pagina 47

Antwoord: *Publiekrechtelijk is de gemeenteraad vrij om de bestemming voor de Torckschool te bepalen. Privaatrechtelijk heeft de gemeente, als eigenaar rekening te houden met de bepalingen van het servituut. In de waardering is rekening gehouden met de bepalingen van het servituut.*

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
2	Nieuwe gebouw Dorpsschool Pagina 8	BGR	Wordt het nieuwe gebouw van de Dorpsschool (inclusief gymzaal) in z'n geheel overgedragen aan de Scholengemeenschap Veluwezoom?

Antwoord: *Nee, het deel dat door de school gebruikt wordt zal worden overgedragen aan de school.*

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
3	Kosten inhuur personeel voor projecten Pagina 8	BGR	Hier wordt verwezen naar paragraaf 5 bedrijfsvoering (op pagina 58 van de begroting). Kan inzicht geboden worden in de totale kosten van “ inhuur personeel voor projecten” en tot welk bedrag en in welke projecten deze kosten worden gedekt?

Antwoord: *Hierover is reeds bij de betreffende raadsbesluiten duidelijkheid gegeven. Het gaat hierbij om de woningbouw op De Del en de bouw van de nieuwe Dorpsschool.*

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
4	Onvoorzien i.r.t. actualisatie bestemmingsplannen Pagina 9	BGR	Is het bedrag van 10.000 € voor onvoorzien niet wat aan de lage kant? In het voorstel actualisatie bestemmingsplannen kom en buitengebied (zie raadsvoorstel 31 oktober, agendapunt 9) wordt op een begroot bedrag van 55.000 € alleen al een extra 5.000 € als onvoorzien meegenomen. Wat is het beleid van het College?

Antwoord: *De jaarrekeningen van de laatste 15 jaar laten positieve saldi zien. Een grotere post voor onvoorzien is op basis hiervan hoogst waarschijnlijk niet nodig.*

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
5	Pagina 9	BGR	Waarom kan geen inzicht geboden worden in de begroting wat de verschuldigde bedragen aan vennootschapsbelasting in de jaren 2018 en daarna zijn? Dezelfde vraag kan gesteld worden voor het ontbreken van de

			winstneming op de grondexploitatie van de Del zoals voorgeschreven in het BBV
--	--	--	---

Antwoord: De regelgeving omtrent de VPB is nog steeds niet uitgekristalliseerd. Hierdoor is ook nog niet eenduidig aan te geven wat de VPB-last in desbetreffende jaren zal zijn. Binnen de kaders die er zijn is reeds eerder aangegeven wat de verwachte totale VPB last over alle jaren samen zal zijn (€ 150.000).

De winstneming is afhankelijk van wat er in een jaar daadwerkelijk aan kosten en opbrengsten is gerealiseerd.

De commissie BBV noemt de volgende voorwaarden voor winstneming:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zie daarnaast ook het antwoord op vraag 6 R'74.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
6	Verwerking vennootschapsbelasting via een onttrekking aan de algemene reserves Pagina 9	R74	Op blz. 9 wordt de verwerking van de vpb toegelicht via een onttrekking van de algemene reserve. Is dit voor 2017 e.v. wel de meest logische verwerking? Normaliter wordt de vpb eerst in mindering gebracht bij de resultaten/ exploitatierekening en het netto resultaat daarna toegevoegd aan de algemene reserve

Antwoord: De af te dragen VPB moet bruto worden verantwoord. In de praktijk komt het erop neer dat er telkens aan het einde van het boekjaar wordt bekeken of er sprake is van "fiscale" winst. De betreffende VPB dient dan verantwoord te worden op taakveld 0.9. Tot en met 2016 werd er echter nog geen winst genomen, de bedoeling was dat pas te doen bij de afsluiting van het project. Op basis van gewijzigde verslaggevingsvoorschriften, zal er bij de jaarrekening 2017 waarschijnlijk wel sprake zijn winstneming. Die winst zal tot uitdrukking komen op programma 8 en de VPB daarover op programma 0. Beide mutaties zullen dan van invloed zijn op het rekeningresultaat en uiteindelijk worden verrekend met de algemene reserve.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
7	BMC Rapport en verandermanager in relatie tot de begroting Pagina 9	PAK	Welke aannamen van de in het BMC rapport zijn reeds verwerkt in de begroting? Zitten al voorgenomen resultaten van de verandermanager verwerkt in de begroting?

Antwoord: Er zijn nog geen voorgenomen resultaten of maatregelen van de verandermanager verwerkt in de begroting. Deze is net aan de slag en resultaten of maatregelen zijn nog niet bekend. De verandermanager zal ons onder meer adviseren over eventuele aanpassingen in de organisatie (waaronder de invulling van vacatures, de bezetting en de faciliteiten die nodig zijn) en de organisatie van de ICT. Wanneer hiermee structurele dan wel incidentele kostenverhogingen gemoeid zijn, volgt hiervoor een raadsvoorstel.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
8	Verwijzingen Halt, Indicatoren algemeen Pagina 15	PAK	Wat betekent de waarde 303 bij verwijzingen Halt? Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde, waarom? U geeft aan dit voor 2018 te verwachten, is hier in de begroting rekening mee gehouden dat deze kosten te verwachten zijn?

Antwoord: *Indicatoren algemeen*

In de toelichting op de tabel met indicatoren van programma 1 hebben we aangegeven dat het hier om de verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren gaat. Deze waren in 2017 ook onderdeel van de begroting. In deze begroting van 2018 hebben we ervoor gekozen om zowel het laatste bekende cijfer (kolom 2018) als het cijfer van vorig jaar (2017) op te nemen evenals het laatst bekende landelijk gemiddelde.

Voor de goede orde: het gaat hier dus niet om het verwachte aantal voor 2018. De gegevens zijn afkomstig van de openbare website “waarstaatjegemeente” (peildatum september 2017). Daar worden de gegevens verzameld uit verschillende bronnen en verschillende jaren. In het geval van de verwijzingen Halt van 303 gaat het dus om het werkelijke cijfer van 2015, zoals dat op de website “waarstaatjegemeente” is vermeld.

Er is geen rekening gehouden met extra kosten hiervoor in de begroting. De gemeente heeft alleen kosten voor de subsidiering van preventieve activiteiten. Deze subsidie wordt niet beïnvloed door het aantal Halt-verwijzingen.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
9	Wegenplan: Reserve- ring en vervanging openbare verlichting Pagina 16	PAK	Zijn in het wegenplan ook reserveringen en een plan opgenomen voor het vervangen van afgeschreven openbare verlichting die vaker dan gemiddeld stoort?

Antwoord: *In het wegenplan zijn geen reserveringen opgenomen voor het vervangen van afgeschreven openbare verlichting. Daar waar de OV vaker dan gemiddeld storing geeft – zoals in het geval van de wijk Kapellenberg – worden armaturen vervangen en voorzien van LED-verlichting.*

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
10	Onttrekkingen reserves Pagina 17	PAK	De getoonde onttrekkingen uit de reserves komen niet overeen met het plan zoals gepresenteerd op blz. 53. Kunt u dit toelichten?

Antwoord: *De constatering is juist. In de begroting (blz 17) is de jaarlijkse storting in de reserve opgenomen die bedoeld is voor de investeringen van bladzijde 53. Voor die investeringen volgen in het voorgenomen jaar altijd raadsvoorstellen met een kredietaanvraag. Financieel technisch zouden de onttrekkingen opgenomen kunnen worden, echter dan moeten ook die lasten opgenomen worden (er zijn dan geen afzonderlijke raadsvoorstellen meer nodig). Hiervan staat echter niet altijd vast wat de feitelijke investering is (aanbesteding) en bij herstructurering is ook activering aan de orde. Om die reden wordt tot nu dus altijd gewerkt met afzonderlijke raadsvoorstellen.*

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
11	Beleidsindicator Pagina 17	PAK	De beleidsindicator van 17% ongevallen is verassend. Verwacht het college een toename in het aantal ongevallen? Waarom?

Antwoord: *Nee, zie hiervoor ook het antwoord op de vraag over Halt/indicatoren Algemeen (vraag 8).*

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
12	Economie/banen Pagina 19	PAK	Gaat het hier over mensen (Rozendalers) met een baan of het aantal banen in Rozendaal?

Antwoord: Deze gegevens worden ontleend aan LISA (www.lisa.nl) die aangeeft dat het gaat om banen in Rozendaal. In Rozendaal gaat het veelal om zzp-ers.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
13	Onderhoud nieuwe school Pagina 20	BGR	In de tweede alinea lijkt het er in de tekst op dat de raad niet eerder dan in oktober 2018 in kennis wordt gesteld van het onderhoud van de nieuwe school aan de Akkerlaan. Betekent dit dat er in de begroting van 2018 en volgende jaren nog geen kosten voor dit onderhoud zijn opgenomen?

Antwoord: Dit is een juiste constatering. De kosten zullen afhankelijk zijn van het nog vast te stellen exploitatieplan. De eerste jaren zal er normaal gesproken bij een nieuw gebouw geen sprake zijn van onderhoudskosten.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
14	Kosten en opbrengsten nieuwe dorpschool Pagina 22	BGR	In de toelichting is te lezen dat de kapitaallasten, exploitatielasten en inkomsten na gereed komen van de nieuwe te bouwen Dorpsschool structureel in de begroting verwerkt worden. Houdt dit in dat er in de voorliggende begroting van 2018 en volgende jaren nog niets van kosten en opbrengsten voor de nieuwe Dorpsschool zijn verwerkt?

Antwoord: Dit is een juiste constatering. De toekomstige kapitaallasten zullen worden afgedekt door de opbrengsten uit De Del. De exploitatielasten zullen naar verwachting minimaal zijn, mede gezien de verwachte huurinkomsten. Op het reguliere exploitatiesaldo heeft dit geen invloed.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
15	Beëindigen Onderwijshuisvesting Steenhoek en leerlingenvervoer Pagina 22	PAK	Als wij de toelichting goed begrijpen is er geen rekening gehouden met het beëindigen van onderwijshuisvesting aan de Steenhoek en leerlingenvervoer naar De Steeg? Welke besparing verwacht u hierdoor?

Antwoord: De verwarring wordt veroorzaakt doordat hier foutief is vermeld dat het om de Torckschool gaat. Bedoeld wordt de huidige basisschool. De lasten en baten die daarmee samenhangen zijn alleen nog in 2018 gedeeltelijk opgenomen. Uiteindelijk ontstaat er voor de begroting geen voordeel omdat de kosten voor leerlingenvervoer onttrokken werden aan de reserve, deze onttrekking komt ook te vervallen.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
16	Beleidsindicatoren Pagina 22	PAK	Ook hier snappen wij de beleidsindicatoren niet. Waarom verwacht u een stijging in 2018?

Antwoord: Ook hier verwijzen we naar de beantwoording bij de vraag Halt/Indicatoren algemeen (vraag 8). Het gaat dus om de feitelijke aantallen in 2016. Deze zijn in dit geval afkomstig van vereniging Ingrado (met als leden o.a. de afdelingen leerplicht van gemeenten).

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
17	Kosten tienerfaciliteiten Pagina 25	PAK	Zijn er al kostenschattingen voor de faciliteiten voor tieners?

Antwoord: Het college werkt de komende tijd twee faciliteiten voor de jeugd uit: de jongerenraad/jongerenburgemeester en het speelveldje bij de school. Een derde activiteit (Whatsappgroep) is door de jongeren zelf opgepakt. De kosten voor de jongerenraad/jongerenburgemeester zullen naar verwachting binnen de bestaande begroting kunnen worden opgevangen. Het voorstel voor een speelveldje bij de nieuwe school wordt nog nader uitgewerkt, inclusief een onderbouwde begroting. Vooralsnog gaan we als college ervan uit dat dit binnen een budget van € 15.000 blijft, te financieren uit de algemene reserve. We zullen hiervoor tijdig een voorstel aan uw raad voorleggen.

Nr.	Onderwerp/pagina	Fractie	Vraag
18	Toename Wmo uitgaven i.r.t. nieuwe abonnements-tarief Pagina 31	BGR	Verwacht Rozendaal geen toename Wmo uitgaven als gevolg van het nieuwe systeem van het abonnementstarief per 1 januari 2019? (http://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/vng-voorspelt-hogere-wmo-uitgaven-gemeenten.9573526.lynkx)

Antwoord: De uitspraak waarnaar u verwijst, is afkomstig uit de Bijzondere Ledenbrief van de VNG dd. oktober 2017. Deze ledenbrief bevat de VNG-reactie op het regeerakkoord 2017-2021. Wij beschouwen deze reactie als inzet van de VNG, als belangenbehartiger van de Nederlandse gemeenten, in komende onderhandelingen met het nieuwe kabinet. Daarnaast is dit een voorbeeld van de schommelingen binnen het sociaal domein zoals toegelicht onderaan pagina 31 van de begroting, hoe dit uiteindelijk uitpakt is nu niet aan te geven.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
19	Kosten duurzaamheid Pagina 34	BGR	Zijn er voor wat betreft duurzaamheid al kosten meegenomen in de begroting 2018 en volgende jaren

Antwoord: Voor duurzaamheid zijn geen extra kosten opgenomen in de begroting.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
20	Bijstelling verwachte inkomsten begraafplaats	BGR	In de Turap behandeld op 12 september 2017 werden de verwachte inkomsten voor 2017 bijgesteld naar het lagere niveau van 30.000 €. Op welke wijze verwacht het

	Pagina 35		college voor de jaren 2018 en daarna opbrengsten te behalen die liggen boven het niveau van 70.000 €?
--	-----------	--	---

Antwoord: De begrote opbrengsten zijn in de turap met een bedrag van € 17.140 verlaagd tot € 57.000 (niet de door u genoemde € 30.000). Dit jaar lijkt de opbrengst niet het niveau van de voorgaande drie jaren te halen. In de meerjarenrealisatie lijkt dit een incident. Voorzichtigheidshalve is de begrote opbrengst wel met ruim €10.000 verlaagd.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
21	Pagina 37 Afwijking voorschriften BBV	BGR	Waarom wordt in de begroting afgeweken van de voorschriften van BBV die tussentijdse winstneming op de grondexploitatie voorschrijven? Hoe denkt het college de raad inzicht te bieden op de effecten van tussentijdse winstneming voor deze begroting? Wachten op een jaarrekening is naar de mening van BGR niet gewenst

Antwoord: Tussentijdse winstneming is inderdaad verplicht maar dat kan uiteraard pas bij de jaarrekening wanneer de feitelijk te nemen winst duidelijk is en niet al bij de begroting, van afwijking van het BBV is dan ook geen sprake. Jaarlijks wordt de raad geïnformeerd over het totale verwachte winstsaldo bij de actualisatie van de grondexploitatie. Bij grotere afwijkingen zal de raad tussentijds worden geïnformeerd. Dit is tot nu toe niet nodig gebleken. Het risico dat de winst anders uitpakt wordt steeds kleiner aangezien een steeds groter deel van het project gerealiseerd wordt.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
22	Pagina 41 Afscheidsrecepties	BGR	Met hoeveel afscheidsrecepties is in de begroting 2018 rekening gehouden?

Antwoord: Wij houden rekening met afscheidsrecepties c.q. –bijeekomsten voor drie personen.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
23	Beleidsinvesteringen i.r.t. onttrekken € 80.000 aan de reserve t.b.v. het Sociaal Domein Pagina 42	PAK	Er wordt gesuggereerd dat er ruimte is voor beleidsintensivering, maar er is hier geen rekening gehouden met de jaarlijkse 80.000 euro voor het sociaal domein die aan de reserve wordt onttrokken om de begroting sluitend te maken. Kun u dit toelichten?

Antwoord: Die constatering is juist. Wanneer de onttrekking aan de reserve sociaal domein buiten beschouwing wordt gelaten ontstaat er een ander beeld van het financieel meerjarig perspectief. Echter vooralsnog is vastgehouden aan het uitgangspunt van de afgelopen jaren om de kosten van het sociaal domein budgettair neutraal te verwerken (zie ook de toelichting op bladzijde 31). Het is dus wel van belang om bij toekomstige investeringen met structurele financiële consequenties zo goed mogelijk de verwachte kostenontwikkeling binnen het sociaal domein in ogenschouw te houden.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
-----	---------------	---------	-------

24	Onvolkomenheden kansen – en impact kolommen Pagina 48	PAK	Opmerking: er lijken een aantal typefoutjes in de kansen en impact kolommen van de open eind regelingen.
----	--	-----	--

Antwoord: De risicoscore bij leerlingenvervoer moet inderdaad 9 zijn, dit heeft overigens geen effect op de hoogte van het risicoprofiel.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
25	Opbrengsten De Del i.r.t. opnemen risico Pagina 48	PAK	U geeft in de toelichting aan dat Rozendaal geen risico loopt in de opbrengsten van De Del omdat we de uitgifte kunnen vertragen en er voldoende reserves zijn voor de bouw van de Dorpsschool. Waarom neemt u dan toch 1.000.000 Euro risico op?

Antwoord: Het klopt inderdaad dat we het feitelijke risico als zeer marginaal beschouwen. Het is echter een project van grote (financiële) omvang. Uit voorzichtigheidsoogpunt hebben wij er in het risicoprofiel enigszins rekening mee gehouden. Voor de onderbouwing van de € 1 miljoen verwijzen we naar de toelichting op pagina 49, hiervan is 50% meegenomen in het risicoprofiel.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
26	Mutaties in de bestemmingsreserves en toelichting en gedetailleerde specificatie van door de raad goedgekeurde onttrekkingen Pagina 50	BGR	Op welke wijze kan de raad zich op eenvoudige wijze een oordeel vormen over de mutaties in de bestemmingsreserves? Als voorbeeld de reserve wegen. In de gegeven toelichting op pagina 70 staan alleen de structurele jaarlijkse toevoegingen vermeld. Toch is er sprake van een daling in de reserve met ingang van 2020. Als tweede voorbeeld de reserve fietspaden. Op de agenda van de raad van 31 oktober 2017 wordt een onttrekking voorgesteld van 254.750 € die niet vermeld wordt in de begroting.

Antwoord: Het opstellen van de begroting is een momentopname. Bij de afronding daarvan was het raadsvoorstel van 31 oktober 2017 nog niet behandeld. Voor wat betreft de reserve wegen: de geplande onderhoudswerkzaamheden worden op begrotingsbasis verwerkt. In het betrokken raadsvoorstel wordt aangegeven wat de daadwerkelijke stand en mutatie van de reserve is.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
-----	---------------	---------	-------

27	Meerjarig overzicht reserves en voorzieningen Pagina 50	BGR	Voor wat betreft de algemene reserve geldt een soortgelijke informatiebehoefte bij in ieder geval de BGR. In de informatie die terug te vinden is in de begroting ontbreekt een gedetailleerde specificatie van alle reeds door de raad goedgekeurde onttrekkingen. Het totaal eigen vermogen zoals getoond op pagina 69 is niet gelijk aan het eigen vermogen getoond op pagina 50. Enige toelichting en gedetailleerde aansluitingen in deze begroting zijn volgens de BGR in ieder geval noodzakelijk.
----	--	-----	---

Antwoord: *In de staat van reserves en voorzieningen volstaan we met een vermelding van de verwachte stand op het niveau van de reserves en voorzieningen en niet met uitsplitsingen daarop. In de toelichting daarop is ook aangegeven dat er een aantal besluiten zijn genomen ten aanzien van de algemene reserve. Het doel van het overzicht is dan ook een beeld op hoofdlijnen van de reservepositie en ten aanzien van de algemene reserve, de vrije besteedbaarheid daarvan.*

De opstelling van een geprognosticeerde balans is sinds vorig jaar nieuw. Het verschil tussen het eigen vermogen daarin en het overzicht op pagina 50 wordt veroorzaakt door de verwachte winst op De Del, zie verder de beantwoording op vraag 33 (R74).

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
28	Opheffen reserve onderwijs Pagina 50	PAK	U stelt voor de reserve onderwijs op te gaan heffen. Zijn er vanuit de nieuwe dorpschool en rijksuitkeringen geen uitgaven of inkomsten die een reserve nodig hebben? Bijvoorbeeld voor gemeenschappelijk onderhoud, vervangingen kinderopvang e.d.?

Antwoord: *Behalve de genoemde kosten rusten er geen andere verplichtingen op deze reserve. Er is nog geen duidelijkheid over de exacte verdeling in beheer- en exploitatielasten van de nieuwe Dorpschool. Wanneer deze duidelijk zijn zal ook een vertaling hiervan in jaarlijkse baten en lasten naar de begroting plaatsvinden. Onderdeel van de verdeling zou inderdaad ook groot onderhoud kunnen zijn. Mocht daar over een aantal jaren sprake van zijn kan dat eventueel ook gedekt worden via een onttrekking aan de algemene reserve. Het is niet nodig hiervoor deze reserve in stand te houden.*

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
29	Structurele exploitatieruimte: Beter inzicht kengetal structurele exploitatieruimte tot en met 2021 Pagina 51/52	BGR	De structurele exploitatieruimte van de gemeente Rozendaal is een van de belangrijkste kengetallen in relatie tot het voortbestaan van Rozendaal als zelfstandige gemeente. Op pagina 51 is de indicator drie jaar op rij groen, ondanks de negatieve score in 2017. Op basis van de getoonde berekeningen, zie pagina 52, zijn er geen aansluitingen te vinden met de getallen in de recapitulatiestaat op pagina 40 van de begroting (met uitzondering van de regel E, totaal baten). Is het mogelijk (nog) beter inzicht te bieden in de berekening,

			uitkomsten en ontwikkeling van dit kengetal tot en met bij voorkeur 2021?
--	--	--	---

Antwoord: De kengetallen op pagina 51 zijn wettelijk voorgeschreven. Onder de kengetallen hebben wij het volgende opgenomen ten aanzien van de betekenis ervan:

Structurele exploitatieruimte

Aan de hand van dit kengetal kan het structurele en reële evenwicht van de begroting beoordeeld worden. Een percentage van 0% betekent een sluitende begroting, een positief percentage wil zeggen dat er begrotingsruimte is. In dit geval biedt het financieel meerjarig perspectief bij de begroting dan ook een betere indicatie.

In het overzicht op pagina 40 kunt u exact zien welke begrote lasten en baten wij de komende jaren verwachten en welke onttrekkingen en toevoegingen aan reserves wij voorzien. Een meerjarige berekening van het kengetal voegt daar niets aan toe voor wat betreft het inzicht.

Nr.	Onderwerp/pag	Frac-tie	Vraag
30	Berekening kengetallen: Aansluiting “bouwgronden in exploitatie” En “structurele lasten en baten” Pagina 52	BGR	a. Is het mogelijk voor de kolom begroting 2018 in ieder geval de aansluiting te laten zien voor de regels: “bouwgronden in exploitatie” (regel B onder het kopje kengetal grondexploitatie) met de cijfers die opgenomen zijn in de geprognosticeerde balans op pagina 69; b. En “structurele lasten” en “structurele baten” (de regels A en B in het blokje structurele exploitatieruimte) met de cijfers in de recapitulatiestaat op pagina 40?

Antwoord: a. Nee, dit zijn andere grootheden, de boekwaarde van grondexploitatie is een onderdeel van de materiële vaste activa naast overige materiële vaste activa.

b. Ook dit zijn verschillende grootheden. Bij de kengetallen worden de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en de meer incidentele baten en lasten (De Del, programma 8) buiten beschouwing gelaten.

Nr.	Onderwerp/pag	Frac-tie	Vraag
31	Opgave beoogde grondopbrengsten De Del Pagina 66	BGR	Kan er een opgave worden verstrekt van de actuele stand in de beoogde grondopbrengsten voor de Del, gesplitst in definitief verkocht, opties en nog beschikbaar? In deze opgave wordt met name de situatie met betrekking tot de kavels voor rekening en risico van de gemeente gevraagd.

Antwoord: Bij de begroting is de grondexploitatie zoals vastgesteld door uw raad gehanteerd. Dit zijn de meest recente gegevens die jaarlijks worden geactualiseerd. Uit deze gegevens bleek dat we voorliepen op de prognoses.

Nr.	Onderwerp/pag	Frac-tie	Vraag
32	Mutatieoverzicht Veranderingen Vaste activa Pagina 69	BGR	Is er een mutatieoverzicht beschikbaar waarmee de veranderingen in de materiële vaste activa kunnen worden verklaard?

Antwoord: Zoals eerder aangegeven is het opstellen van een geprognosticeerde balans sinds vorig jaar nieuw en heeft mede tot doel de opstelling van het daaruit blijvende EMU-saldo (te verwaarlozen aandeel van de gemeente Rozendaal in het totale saldo van investeringen van alle Nederlandse overheden dat niet tot een overschrijding van de Europese grens van 3% van het begrotingstekort mag leiden). Het grootste effect op de meerjarige balans wordt veroorzaakt door de ontwikkeling op De Del. Met ingang van volgend jaar zullen we een nadere toelichting op de mutaties in de balans opnemen.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
33	Toename uitzettingen Pagina 69	R74	De ‘uitzettingen met een looptijd < 1 jaar nemen in 2019 toe met bijna € 2,2 mln. Waar is deze toename op gebaseerd?

Antwoord: De toename onder de uitzettingen is de “tegenhanger” van de verhoging van het eigen vermogen die wordt veroorzaakt door de verwachte winst op De Del. In deze begroting zijn de kapitaallasten van de nieuwe basisschool nog niet verwerkt. Om die reden is in deze prognose de verwachte winst op De Del zowel zichtbaar onder het eigen vermogen als onder de uitzettingen (schatkist). Bij de realisatie van de nieuwe school zal er verschuiving optreden tussen de uitzettingen en de vaste activa (boekwaarde van de nieuwe basisschool). Binnen het eigen vermogen wordt de winst op De Del dan vervolgens gestort in de “reserve kapitaallasten” waaruit jaarlijks een onttrekking wordt gedaan ter hoogte van de kapitaallasten van de nieuwe school.

Nr.	Onderwerp/pag	Fractie	Vraag
34	Voorstel bij de begroting/jubileumboek	R74	In de begroting 2018 is er een bedrag gereserveerd voor het uitgeven van een boek ter gelegenheid van 200 jaar Rozendaal. De fractie van R74 ziet graag dat alle huishoudens in onze gemeente de gelegenheid krijgen om dit jubileumboek als cadeau in ontvangst te mogen nemen. Hierbij dus het verzoek aan het college om éénmalig extra budget vrij te maken voor dit bijzondere jubileumjaar.

Antwoord: De gemeente neemt 250 boeken af die wij cadeau willen geven aan de raads- en personeelsleden en gebruiken als relatiegeschenk. Meer boeken cadeau geven is in strijd met de afspraken met de uitgever, boekhandel Jansen & de Feijter, die het project voorfinanciert en het financiële risico loopt.